

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי י"ח אדר תשפ"א | דף היומי בבלי: פסחים קא | דף הכולל: ראש השנה כז.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תקס"א עד תחילת סימן תקס"ב.
מוסר: שם עולם - ופשוט עוד דשמירת המשפט' עד 'ודע עוד'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: 'אמרו רז"ל כנסת ישראל' עד 'כתיב מות וחיים ביד לשון'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"אני לא ממשיך עד שיקראו לו בחזרה!" – אמר מרן הגר"ח שליט"א בנחרצות | הסיפור שהסעיר
לאחרונה את אשדוד | מה יעץ מרן הגרשי"ז אורבאך זצ"ל לבחור שרצה להיות עשיר | 2095

יהלומים מגדולי ישראל

בתחילה לא הגיב על כך רבינו מאזמה, אולם
כשהחדר התרוקן מאנשים פנה לאותו אדם
ואמר לו בנחרצות: "למה החזרת לו?! אדם מביא
מתנה - לא מחזירים לו את זה! תקרא לו מיד!"

גדול כבוד הבריות: מעשה שאירע בליל פורים אצל מרן הגר"ח שליט"א | מתוך מגזין 'במה'

רבינו שליט"א שם לב לכך שהחזירו לו את השקית. בתחילה לא הגיב על כך, אבל כשהחדר התרוקן מאנשים אמר רבינו בנחרצות: "למה החזרת לו? אדם מביא מתנה - לא מחזירים לו את זה! תקרא לו מיד".
רצו מיד לחפשו, אך לא מצאו אותו. אולם רבינו שליט"א אמר שהוא אינו ממשיך לעשות כלום ולקבל קהל עד שיימצאו אותו ויחזירו אותו.
לבסוף מצאו אותו בפנית רחוב למטה, קראו לו בחזרה, רבינו שליט"א קיבלו במאור פנים וקיבל ממנו שוב את השקית ובירכו בלבביות מיוחדת.

מתוך מגזין 'במה' bama.org.il

פורים כבר מאחורינו - אבל המעשה הבא, שאירע בליל פורים תשע"ט, לפני שנתיים, ופורסם השנה במגזין 'במה', עדיין רלוונטי עבורינו, לכל ימות השנה.
היה זה כאמור לפני שנתיים בליל פורים, בעת קבלת קהל בחדרו של מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א.
הגיע אדם אחד והביא אתו שקית של קונדיטוריה עם שני בורקסים או עוגיות, משהו שהמראה שלו היה מאוד עלוב ולא מכובד בלשון עדינה... הוא הניח את השקית לפני רבינו ואמר שזה 'ביכורים' עבורו, וביקש ברכה.
רבינו שליט"א בירכו, ולאחר מכן אחד הנוכחים החזיר לאותו אדם את השקית...

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

עם יד על הלב: אם מסכת פסחים היתה בסדר 'קדשים' - הייתם מצליחים לסיים אותה?

לאחר שסיימנו את תשעת הפרקים הראשונים של מסכת פסחים, אפשר כבר לדבר על זה בקול...

ישראל וייס

שרבים היו נושרים במהלך הלימוד שלה. כי הרי 'קדשים' זה לימוד קשה, זה לא לכל אחד. רק יחידי סגולה מסוגלים לזה. אבל כשזה בסדר 'מועד', זאת בושה להיכשל במסכת הזאת. שמעתם על מישהו שנשר מלימוד הדף היומי במסכת תענית או מגילה? במסכתות הקלות? או לאזוניים שכך שומעות! במילים אחרות, כשאנחנו מצפים מעצמנו להצליח, וכשאנחנו סבורים שכל הסובבים אותנו מצפים מאתנו להצליח, אנחנו באמת נצליח, אבל כאשר מלכתחילה ניגשים ללימוד מסכת עם הרגשה שהיא קשה יותר, ושלא בטוח שנצליח לסיים אותה עד הסוף וגם להבין את הכל, הסיכוי שנכשל גדול הרבה יותר. זה לקח שחשוב מאוד לזכור אותו כשנגיע לסדר קדשים, חשוב מאוד לזכור אותו אפילו במסכת שקלים' הבאה עלינו לטובה, שלמרות שהיא שייכת ל'ירושלמי', אפשר בהחלט ללמוד אותה, ורבים הצליחו לסיים אותה בלי קושי מיוחד. המושגים חדשים, הלשוניות אינם מוכרים, צורת הלימוד קצת שונה, אבל זה חלק מתורת ה', ותורה לא בשמים היא. בפיך ובלבבך לעשותו וללמוד את התורה כולה על כל חלקיה. זה מסר שחשוב לזכור גם לתחומים אחרים בחיים, אבל זה כבר נושא למאמר אחר...

לאחר שסיימנו את כל תשעת הפרקים הראשונים של מסכת פסחים, אפשר כבר לדבר על זה בקול: למדנו סדר קדשים! נכון, מסכת פסחים מסודרת בש"ס יחד עם שאר המסכתות שבסדר מועד, אבל אחוז נכבד מאוד מבין הדפים שלה, עוסקים בענייני קדשים, סדר הקרבת הקרבנות, דיני תמורה, מעילה, קרבן שנשחט שלא לשמו, ועוד ועוד ויעוד דינים רבים שמקומם הוא בסדר 'קדשים' לכאורה. רבים התקשו מעט, היו צריכים לקמט את המצח וחרצו בו חריצים עמוקים יותר מהרגיל, אבל כולנו עברנו את המסכת הזאת בסייעתא דשמיא. מעטים הם הלומדים שנשרו במסכת 'פסחים', למרות שהיא מקפלת בתוכה מושגים חדשים שלא הורגלנו להם בלימודים הרגילים בשיבה. עכשיו נותר לנו פרק 'ערבי פסחים', הפרק היותר נלמד במסכת פסחים, הפרק שרבים לומדים בכל שנה לקראת חג הפסח, כדי להתכונן כראוי לליל הסדר. אבל זה גם הזמן להסתכל אחורה, וללמוד לקח חשוב מהדפים של החודשים האחרונים: אם מסכת פסחים היתה מסודרת בסדר 'קדשים', סביר להניח

הסיפור היומי

ניגשתי לחתן הבר מצוה ושאלתי אותו: מיהו היהודי הזה, האם הוא קרוב משפחה? החתן ענה לי בהתרגשות: "אה, האיש הזה היה ידיד קרוב מאד של אבי ז"ל, אני מציע לך לגשת אליו - יש לו סיפור מדהים לספר אודות הקשר בנייהם..."

הסיפור שהסעיר לאחרונה את אשדוד

כאחד שמכיר את המשפחה ונמצא הרבה בקשר אתם, רציתי לדעת מי הוא האיש הזה הקרוב כל כך לשמחה וטורח כל כך שהכל יהיה על הצד היותר טוב. ניגשתי לתלמידי היקר חתן הבר מצוה ושאלתי על אותו יהודי - האם הוא דוד שלו או קרוב משפחה. לשמע שאלתי ענה לי החתן בהתרגשות: "אה, יהודי זה היה ידיד קרוב מאד לאבי

את הסיפור דלהלן שמענו מפי הרה"ג ר' מאיר אקער שליט"א יו"ר ארגון 'בנינו', אשר שמע אותו מבעל המעשה בעצמו. וכך סיפר: לאחרונה נסעתי לאשדוד כדי להשתתף בשמחת בר מצוה של יתום אחד מחניכי 'בנינו'. הגעתי לשמחה, והנה אני רואה יהודי בשנות החמשים לחייו המסתובב באולם ממש כבעל השמחה, מקבל את פני האורחים ומחלק כיבוד.

אני נע ונד בעולמות... ככה דיבר אלי האיש, וברוב תחנונים ביקש ממני שאעשה ככל יכולתי לטובת נשמתו.

"ויהי בבוקר ותפעם רוחי למראה החלום, וישבתי וחשבתי מה אני יכול לעשות לטובת נשמת ידידי ז"ל שיבוא על תיקונו. החלטתי אפוא שמשבוע זה ואילך, אסתובב בכל שבת בבתי המדרשות שבעירי לעורר את אחב"י על גודל איסור שיחה בביהמ"ד בשעת התפלה, וכן אספר להם על חלומי, ויהא זה לזכות ולעילוי נשמתו של ידידי ז"ל.

"ואכן כך עשיתי. מאז התחלתי לכתת רגלי בכל שבת לביהמ"ד אחר בכל קצוות העיר לעורר את מתפללי ביהמ"ד. אמנם בלבי ייחלתי וציפיתי לראות אות וסימן מן השמים שאכן אני מסייע בטרחתי זאת לנשמת ידידי ז"ל.

"עבר זמן רב, ועדיין לא ראיתי שום סימן. כעבור כחצי שנה מאז שהתחלתי בפעולות הללו ברוב טרחה ויגיעה, והנה לילה אחד שוב רואה אני את ידידי, והפעם פניו זוהרות באור יקרות, ואין שום סימן מכל הצרעת והשחין שנראו עליו בחלום הראשון. הוא הודה לי על כל מה שעשיתי למענו ובישר לי שב"ה כבר הגיע למקום מנוחתו בזכות כל פעולותיי לעורר יהודים על האיסור החמור שלא לדבר בעת התפלה".

(קנין תורה, הובא בגיליון 'נדקדיש')

ז"ל, ואני מציע לך לגשת אליו, יש לו סיפור נפלא ונורא על הקשר שלו לאבי ז"ל. גש אליו ובקש ממנו שיספר לך את כל הענין".

כך עשיתי, ניגשתי אל האיש, והוא השיב לי כי כעת הוא עסוק מאד בקבלת האורחים, ואי"ה כשיתפנה יספר לי. בסוף השמחה, כאשר סוף סוף התפנה ה'בעל שמחה', התיישבנו בצד והוא החל לגולל באוזני את סיפורו.

"אני, אבלחט"א, הייתי ידיד טוב של אבי החתן דנן. היינו יושבים ביחד בביהמ"ד בתפלות שבת קודש, וכיהודים יראי שמים נזהרנו שלא לדבר בעת התפלה כפסק השו"ע, אך בעת שירת 'לכה דודי' היינו יושבים בכל שבוע ומדברים על דא ועל הא, והורינו היתר לעצמנו שע"ז לא נפסק בשו"ע שאסור ואין זה בגדר 'מדבר בעת התפלה'.

"חלפו ועברו הימים, ולצערי נחלה ידידי ז"ל, ומצבו התדרדר, עד של"ע נתבקש לשיבה של מעלה. ויהי כעבור זמן מפטירתו, ובלילה אחד נתגלה לי בחלומי, והנה אני רואה איך שידיו ופניו מלאי בצרעת ושחין באופן נורא ומבהיל. נודעזעתי מאד לראותו בכך, ושאלתיו בחלום - על מה ולמה הגיע לך כך?!

"בשברון לב סיפר לי: כל זה הגיע לי על כך שהייתי מדבר עמך בעת שירת 'לכה דודי' בבית המדרש, וכעת, כיון שאני כ"כ צרוע ומוכה שחין איני יכול להגיע למקומי ולהיכנס לשום היכל, וכך

חדשות דרשו

"ראיתי בחלום את אבא, ה'שפת אמת', ואמרת לי: כאלה גזרות קשות, איך זה ששותקים בשמים ולא עושים רעש גדול? והוא השיב לי: זו גזירה קשה מאוד - אבל יש דבר אחד שיכול לעזור..."

דבריו הנרגשים של הגאון האדיר רבי נפתלי נוסבוים שליט"א למשלחת ראשי 'דרשו' בעת שקיבל לידיו את יצירת הפאר החדשה - ספר המפתח על המשנה ברורה

יעקב א. לוסטיגמן

של הגר"נ שליט"א כשראה את הספר, ומשך שעה ארוכה דפדף בין דפיו בהנאה גלויה ובהתלבות גדולה מאוד.

"הספר הזה יש לו כח של 'תורה דרבים', והוא בבחינת תורה מפוארה בכלי מפואר", אמר הגר"נ שליט"א. "שיהיה לכם הצלחה, להגדיל תורה ולהאדירה בסייעתא דשמיא. להרחיב גבולות התורה. יש לכם שכר גדול על זיכוי הרבים, זה ממש תלמוד תורה של רבים.

"אני שמעתי סיפור מיהודי, אולי כבר סיפרתי, אבל אפשר לשמוע את זה עוד פעם", הוסיף הגר"נ. "היה אצלי בשיעור יהודי - הוא כבר בגן עדן - שהיה בתקופת השואה בהרבה מחנות.

"הוא סיפר שבאחד המחנות שהיה, הגיע אז מכתב מהבן של הרה"ק בעל ה'שפת אמת', רבי מנדלי מפאביניץ הי"ד, אחיו של הרה"ק בעל ה'אמרי אמת' זצ"ל, והוא כתב במכתב כך: ראיתי בחלום את ה'שפת אמת', את האבא, ואמרת לי: כאלה צרות

כבר נודעה בשער בת רבים יצירת הפאר החדשה מבית 'דרשו', הספר שיקל על כל מבקשי דבר ה' זו הלכה, למצוא בקלות את אשר איוותה נפשם למצוא בין בתרי ששת כרכיו של ה'משנה ברורה'.

זהו כמובן 'ספר המפתח' על המשנה ברורה, שבו אלפי ערכים שונים, מכל תחומי החיים, וההתייחסות להם במשנה ברורה, וב'ביאורים ומוספים' שבמהדורת 'דרשו'.

הספר התקבל בהתלהבות רבה בעולם התורה, והפך לספר חובה בכל בית מדרש ובכל בית יהודי.

עם תחילת ההפצה של הספר, יצאה משלחת של ראשי 'דרשו' לפקוד את בתיהם של כמה מגדולי הפוסקים בדורנו, ולהעניק להם את הספר החדש, לכבוד התורה ולכבוד לומדיה. כשהגיעו חברי המשלחת אל הגאון האדיר רבי נפתלי נוסבוים, נהרו פניו

כאלה גזרות קשות, איך זה שותקים בשמים ולא עושים רעש גדול? והמשיך וכתב שאביו הק' השיב לו: 'גאר א שווערע גזירה (גזרה קשה עד מאוד), אבל דבר אחד יכול להועיל, לימוד תורה ברבים'. לאחר מכן הוא כתב מכתבים למחנות, איפה שהיה ציבור של יהודים, שיעשו שיעורים ללימוד ברבים, כפי הניתן ובהתאם למה שהם יכולים, בכל נושא שהוא, העיקר שיהיה לימוד תורה ברבים. "היהודי שסיפר לי את הסיפור, ראה בעצמו את המכתב בהיותו במחנה. הוא היה אצלנו בשיעור, היה גר פה. הוא סיפר

שהוא ראה את המכתב".

לאחר הפסקה קצרה הוסיף הגר"נ שליט"א: "הסיפור הזה מחייב אותי הרבה פעמים גם כן. לפעמים מבקשים ממני להגיד שיעור פה ושם, לא תמיד יש לי כח, אבל ללימוד תורה ברבים אין מעצור. עושים את ההשתדלות הגדולה ביותר".

לקראת צאתה של המשלחת בירך הגר"נ בחום וברגש רב: "שיהיה לכם הצלחה גדולה, יישר כח גדול, להגדיל תורה ולהאדיר, הצלחה וסייעתא דשמיא".

טעימה מגיליון 'לקראת שבת'

"בוקר אחד, כשמחוגי השעון מצביעים על השעה 6:00, ניגשה האם למיטת בנה הבחור להעיר אותו. הוא התעורר, הסתכל עליה ועיוזה את פרצופו באופן מוזר תוך שהוא טופח בכף ידו על פיו..."

טעימה משיחה מיוחדת של הגאון רבי אשר שוורץ שליט"א לגיליון 'לקראת שבת' הקרוב

להעיר אותו. היא הבינה שמשהו לא תקין, ומיהרה 'לנער' את בעלה ממיתו שיקום כדי לראות מה קרה לבנם הבחור. האבא נבהל, הגיע להעיר את בנו וראה במו עיניו את המחזה המוזר: הבחור הזה, שבדרך כלל קם בפעם השניה או השלישית, שוכב ער במיטה ולא מוכן לקום. כשמנסים לגעור בו ולהפציר בו ואפילו להתחנן אליו שיקום, הוא רק עושה פרצופים...

"ואז הם הבינו... הוא פשוט איבד את כח הדיבור! הוא לא מצליח לדבר! הם נתקפו פחד ובהלה ומיהרו להזמין תור לרופא. האמא כבר דאגה שזה יהיה בשעה שהמרפאה ריקה כדי שלא יהיו בושות ואנשים לא יקלטו שהבחור נאלם דום. זה בטח יזיק לו בשידוכים למרות שעכשיו הוא רק בן 14..."

"הרופא מסתכל ימינה ושמאלה, בודק בגרון, באוזניים, ממש את הבטן, מסתכל לתוך אישוני העין ולבסוף פוסק בקול החלטי: 'הוא לא יכול לדבר...'

"ההורים רוצים לצעוק עליו: 'אנחנו יודעים שהוא לא יכול לדבר, בגלל זה באנו, שתגיד לנו מה אפשר לעשות כדי שהוא כן יוכל לדבר!', אבל הרופא נשאר חסר אונים. הרופא כל בשר אני? לא לימדו אותי באוניברסיטה מה עושים לבחור שמאבד את כח הדיבור. חכו יום יומיים ונראה, אולי הדיבור יחזור אליו מעצמו..."

"הם מיהרו לבית החולים, והצליחו על ידי קשרים ופרוטקציות, וגם אחרי שהבטיחו 180 שקלים לקופת העיר, להיכנס למומחה אף אוזן גרון מספר 1 בארץ, אבל גם הוא רק השתתף בצערם ולא יכול היה להושיע..."

"הבית שלהם כמעט נחרב. צרה צרורה! בחור צעיר, חכם, מוכשר, פיקח, הבחור הכי טוב בישיבה, שמו יצא לשם ולתהילה, עדין לגדולות - אילם! אילם! הוא לא יכול להוציא הגה מפיו!

"וכך עברו כמה חודשים של ניסיונות נואשים עם דיקור סיני

יעקב א. לוסטיגמן

את הגאון רבי אשר שוורץ שליט"א מכירים רבים מהדרשות מלאות המתקוות שהוא נושא בכל אתר ואתר, ובמיוחד מהמעמדים המיוחדים בהם הוא משמח חתן וכלה, בחצרות האדמו"רים ואצל גדולי הדור, כשהוא שופע אמרי שפר מלאי מתיקות וכן מיוחד. חידושיו מקובצים מדי שבוע בגיליון הנפוץ 'מעדני אשר', ולאחר מכן מקובצים אל סדרת הספרים שראתה אור, וממשיכה להוסיף ולהתרחב בסייעתא דשמיא ככל שנוקפות השנים.

בתוך שיחה מיוחדת של הרב שוורץ לגיליון 'לקראת שבת' שיראה אור השבוע בעז"ה, שמענו ממנו בין היתר גם את הסיפור הבא:

"לפני שנים אירע מעשה עם אחד מקרובי משפחתי, מעשה שנחרט בזכרוני כסמל ודוגמה לאופן בו אנו צריכים להתנהג.

"וכך היה המעשה: היה בחור אחד מקרובי משפחתי, שכמו בחורים רבים התקשה לקום בבוקר, והיה צריך הרבה 'עוזרים ומסייעים' שסייעו לו בעניין.

"לאחר כמה פנצ'רים ואיחורים משמעותיים לשיבה, החליטה אמו, 'א' אידישע מאמע', להשכים קום מדי בוקר ולהעיר את הבחור שלה, שיוכל להגיע בזמן לסדר 'פאר-טאגס' (לפנות בוקר) בישיבה. "בוקר אחד, כשמחוגי השעון מצביעים על השעה 6:00, ניגשה האם למיטת הבחור להעיר אותו. הוא התעורר, הסתכל עליה ועשה לה פרצוף מוזר בעודו דופק על פיו..."

"היא חשבה שזה בטח חלום רע שפקד אותו, והחליטה לתת לו לישון עוד כמה דקות כדי שיקום עם מצב רוח טוב יותר. אחרי עשר דקות העירה אותו שוב, וחוזר חלילה. הבחור לא מדבר, רק עושה לה פרצופים ומעווה את פניו.

"חצי שעה עברה והמחזה חוזר ונשנה בכל פעם שהיא מנסה

"אתם יודעים מה ענה הבחור? - הרופא הזה הציל את הדיבור שלי. הוא לא הסכים לקבל כסף, אני חייב לו הכרת הטוב עצומה על כך שהחזיר לי את הדיבור, ואתם רוצים שאשתמש בכח הדיבור הזה שהוא עצמו נתן לי ברוב תבונתו ובטוב לבו, כדי לדבר רעה אודותיו? איזה מין בנאדם יעשה דבר נורא שכזה? לדבר נגד מי שנתן לו את כח הדיבור?..."

"נו, רבותי...", מסיים הרב שוורץ את דבריו הנפלאים בשיחה עם 'לקראת שבת'... "איזה מין בנאדם מסוגל לקחת את האיברים האלו שנתן לו הקב"ה, ולהשתמש בהם נגד רצון ה'?" "איזה מין בנאדם מסוגל להשתמש בפה הזה שנתן לו הקב"ה, כדי לדבר חלילה וחס לשון הרע או דיבורים אסורים אחרים?" "רק מי שהוא 'לא בן אדם' מסוגל לכך, ואנחנו הרי צריכים להשתדל להיות אנשים אפילו במקום שאין איש, אנחנו צריכים להשתדל להיות בני אדם!" "אז אם אנחנו לא יכולים לשלם לקב"ה כגמולו הטוב על כל הטובה אשר גמל עמנו, לפחות לא נשלם לו רעה חלילה, כביכול, עם אותם אברים שנתן לנו?"

ושיאצו יפני, חומצה ארומטית ותמצית פרחים אקרובטית, מה לא ניסו, ושום דבר לא עזר...

"והנה גונבה לאוזניהם השמועה שלכבוד כנס גדול של מומחי אף-אוזן-גרון שיתקיים בארץ, הגיע המומחה הגדול בעולם, פרופ' נודע מארה"ב, ובעזרתו של עסקן נמרץ ומקושר במיוחד הם הצליחו לקבל תור למשך חמש דקות אצל אותו פרופסור.

"רק נכנסו לחדר, הפרופסור העיף מבט קצר, ומיד רשם להם מרשם לתרופה שעולה 16 שקלים, ציווה עליהם לתת לו כדור אחד בבוקר ואחד בערב למשך חמישה ימים, והבטיח להם שבעוד חמישה ימים הבן שלהם ידבר כאחד האדם.

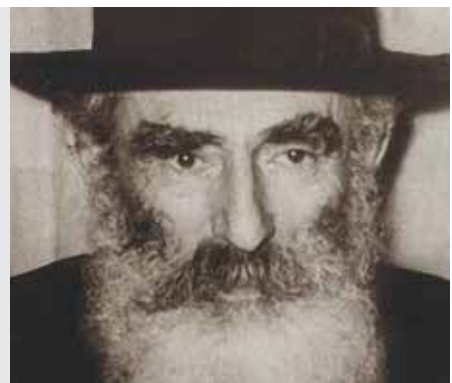
"ואכן, כעבור חמישה ימים, הבחור עצמו כבר התייצב בשדה התעופה, יחד עם הוריו, כדי להודות לפרופסור שאמור לצאת בטיסה הקרובה לארה"ב, על נס ההצלה שהוא חולל בסייעתא דשמיא. הבחור חזר לדבר כאחד האדם.

"הפרופסור לא הסכים לקבל אפילו לא אגורה שחוקה: 'עשיתי את זה בהתנדבות, ואני שמח שהטיפול אכן עזר... אין צורך לשלם לי.' "אחרי זמן מה שאלו את הבחור הזה: תגיד, הרופא הזה שהחזיר לך את הדיבור, הוא היה גאוותן? למה הוא לא רצה לקחת כסף, זה לא התאים לכבוד שלו? מה מסתתר מאחורי זה?"

 רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

יומא דהילולא

"החברותא עשה כעצתי, נכנס למשגיה זצ"ל ותינה בפניו את צרתו. ענה לו המשגיה: בעצם כבר נגזרה עליך הגזירה. אולם בכל זאת, יש לי פתרון קטן עבורך..."

ליומא דהילולא של מרן המשגיה הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל

"ואז אמר לו המשגיה, שאם יקבל על עצמו ללמוד מוסר כל יום בקביעות, הרי הוא יהפך לאדם אחר ותסתלק ממנו הגזירה. והוסיף ואמר, שגם רעייתו צריכה להשתנות, וזאת על ידי שתיקה על עצמה את המשימה להזכיר לו ללמוד מוסר בכל יום, וכך יהיה לה חלק בשינוי שלו ויחשב לה כאילו גם היא למדה מוסר, וכאילו גם היא השתנתה וכך תוסר הגזירה גם מעליה.

"האברך עשה כדברי המשגיה והחל ללמוד מוסר מדי יום בקביעות, ולאחר כשנה נפקד בבן זכר."

עוד סיפר הגר"ח שליט"א: "היה אברך צעיר באיזור מגורי שלקה לפתע בצהבת חריפה ביותר, הכבד שלו עבד בקושי 15 אחוז ומצבו היה קריטי. באחת הפעמים שהגעתי לבקרו בבית

סיפר הגאון רבי חיים ברמן שליט"א מרבני ישיבת פוניבז' ומתלמידי הגדולים של מרן המשגיה הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל

"היתה לי חברותא, שכבר עברו חמש שנים מאז נישואיו וטרם נפקד בזש"ק. פעם נאנח בפני והחל לבכות על גורלו המר, הצעתי לו שילך לבקש ברכה מהמשגיה. ואכן הוא נכנס למשגיה ותינה בפניו את צרתו.

"נענה המשגיה ואמר לו מילים כדרבונות: 'בעצם, כבר נגזר עליך שלא יהא לך ילדים. אולם יש לך פתרון קטן והוא, להשתנות ולהפוך לאדם אחר וכך תסלק את הגזירה הרובצת עליך, היות וכבר מדובר כאן באדם אחר שעליו לא נגזרה הגזירה.'

אולם האברך ענה לי שהוא לא יכול עתה אפילו להזיז יד ואיך יהיה מסוגל ללמוד מוסר? חזרתי למשגיח ומסרתי לו את הדברים. "נענה המשגיח ואמר לי, שאומר לו שיקבל על עצמו שמיד כאשר יבטיח לימון הגרש"ז זצ"ל, כי האברך קיבל זאת על עצמו, ולמרבה הפלא מאותו יום החל מצבו להשתפר עד שתוך מספר שבועות קם לגמרי ממיטת חוליו, וב"ה אותו אברך כבר עבר לאחרונה את גיל השבעים לאיו"ט".

החולים, פנה אלי בבקשה שאזכיר את שמו אצל המשגיח לרפואה. "ואכן ניגשתי למשגיח וסיפרתי לו על מצבו הקשה, שלדעת הרופאים לא נשאר לו הרבה זמן לחיות. המשגיח שמע והרהר ממושכות, לאחר מספר דקות פנה ואמר לי בזה"ל: 'תאמר לאברך שיש לי פתרון עבורו, והוא, שאם יקבל ע"ע ללמוד מוסר הרי אני מבטיח לו שיחזור לבריאותו'. "מיד נסעתי לביה"ח וסיפרתי לאברך על הבטחת המשגיח,

סגולות וישועות

בחור משיבת 'קול תורה' השיח פעם את לבו באוזני ראש הישיבה מרן הגרש"ז זצ"ל, כי לכשיגדל ויהיה לאיש - רוצה הוא להיות עשיר. ענה לו מרן זצ"ל: יש לי רעיון מיוחד עבורך...

לימוד פרק הזהב - סגולה לפרנסה

מן השמים".

סיים הרה"ק מסטראפקוב את דבריו ואמר: בהיותי כאן בעיר אונוגוואר באו לפני יהודים רבים ודמעתם על לחיים בבקשתם להיושע משמים בשידוכים טובים, כענבי הגפן בענבי הגפן - לפיכך לומד אני את מסכת קידושין שסגולתה כשמה - להמשיך את ענין הישועה בזיווגו של אדם לכל בני ישראל ('הליכות קודש' טבת תשס"ט עמוד 14).

בחור משיבת 'קול תורה' השיח פעם את אשר לבו באוזני ראש הישיבה מרן הגאון רבי שלמה זלמן אירערבך זצ"ל, כי לכשיגדל ויהיה לאיש - רוצה הוא להיות עשיר. לא פחות...

ענה לו מרן הגרש"ז אירערבך זצ"ל: יש לי רעיון מיוחד שיסייע לך בהגשמת שאיפתך. עכשיו מתחילים בישיבה במסכת בבא מציעא את הפרקים 'הזהב' ו'איזהו נשך', פרקים אלו נוגעים בנושאים החשובים בהם צריכים להיות בקיאים בעלי עסקים הרוצים להצליח. אני מבטיח לך שאם תלמד ברצינות וביגיעה את הפרקים האלו על בוריים, תהיה עשיר.

הבחור קיבל את עצתו של ראש הישיבה ולמד ברצינות את הפרקים אלו כמו שצריך, ומתוך כך אף המשיך הלאה ללמוד ברצינות עד לנישואיו. לימים היה לעשיר גדול, ובעלותו היו בתי מלון מפוארים בשוויץ בהם זכה לארח רבים מגדולי ישראל (עלון שערי העיר).

(גיליון 'באר בשדה')

הרה"ק רבי אברהם שלום מסטראפקוב זי"ע שהה פעם בעיר אונוגוואר והתאכסן בביתו של הרה"ח יהושע העשיל פרידמן ע"ה, מחשובי החסידים שבעיר ומנשואי הפנים שבה. שקד הרבי על תלמודו במסכת שהיה עוסק בה באותם הימים - מסכת קידושין, ואף סיים אותה.

הבחין הגבאי שהרבי מסיים את המסכת ושאלו איזו מסכת יוציא עתה עבורו מארון הספרים, האם את מסכת בבא קמא, שהיא המסכת הבאה אחרי מסכת קידושין, או שמא מסכת אחרת? השיב לו הרבי: אין צורך שתגיש לי כל מסכת אחרת - ותיכף ומיד החל ללמוד שוב את מסכת קידושין מתחילתה.

הבחין הרבי בפליאתו של הגבאי, והסביר לו את פשר הדבר ע"פ מעשה שהיה אצל זקנו הרה"ק רבי חיים מצאנז - בעל 'דברי חיים':

באחת השנים שבהן הנהיג ה'דברי חיים' את עדתו המפוארה, הורע מאוד מצב הפרנסה, וקול שוועת המבקשים לחם עלה באוזני ה'דברי חיים' שהצטער מאוד בצערן של ישראל. באותו זמן היה הרבי לומד שוב ושוב את פרק 'הזהב' שבמסכת בבא מציעא, הוגה בו, משננו וחוזר עליו ללא הרף, והסביר את הסיבה לכך באומרו: "הלוא יהודים צריכים פרנסה, ושוועתם באה לפני כי אמשיך להם שפע פרנסה מן השמים - והעצה לכך היא ללמוד את פרק הזהב, אשר כשמו כן הוא, ומסוגל להמשיך פרנסה טובה

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

האם יש חשש חמץ באלכוג'ל שנוגע במצות?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

תשובה: יש להמנע מנגיעת אלכוג'ל בבצק של המצות, גם מצד בעיות כשרות באלכוג'ל ואף אם אין חמץ או שנפסל מאכילת כלב מ"מ אם מתערב בבצק ממחר להחמיץ כמו מי פירות. לכן אם מרח על ידיו אלכוג'ל ירחוץ ידיו היטב לפני שיתקרב למצות.

שאלה: במאפיית מצות יש ליד הכניסה בקבוק אלכוג'ל ומודעה שכל הנכנסים יחטאו את ידיהם באלכוג'ל כדי למנוע הדבקות בנגיף. השאלה האם יש חשש חמץ באלכוג'ל שנוגע במצות?

איך ייתכן לעבור על איסור לשון הרע בהזכרת מילה אחת שאין בה כל ענין גנות?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

בו היו מחויבים להתקבץ וללכת לעבודת המלך (אנגריא). היה ביניהם אחד שנקרא 'בר חובץ', ונשתמט יום אחד ולא עלה עמהם לאנגריא. שחו שאר בני החבורה בינם לבין עצמם ושאלו: מה נאכל היום? והשיב אחד מהם: 'חובצא', שהוא מין ממיני עדשים שהיה אז נקרא כך. מתוך כך נזכרו הנוגשים והבחינו בהיעדרו של 'בר חובץ', ששמו דומה למילה 'חובצא', ואמרו: יבוא בר חובץ גם הוא לעבודת האנגריא. אמר על כך רבי יוחנן שזהו 'לשון הרע בצינעא'.

מכך יש להוכיח, שלמרות שבדיבור עצמו אין כל גנות, וכמו במקרה עם בר חובץ, שאותו אדם אפילו לא הזכיר את שמו בפירוש, וגם לא דיבר עליו את עצם הענין שהיה במחשבתו, שהשתמט מעבודת המלך, אלא רק הזכיר שם מאכל - בכל זאת נחשב לשון הרע. וכך גם בנידוננו, שאומר בסתמא שאיש זה עשיר, שבכך גופא אין כל גנות - בכל זאת כיון שהשומעים מקשרים זאת למה שראו קודם, שתרם כך וכך לצדקה, ונעשית מכך גנות עבורו, אסור.

בסעיפים הנלמדים היום ב'חפץ חיים' (כלל ד' מהלכות לשון הרע, ה-ו) מפרט רבנו דוגמאות שונות לדיבורים סתמיים שעלולים להזיק לזולת, למרות שלכאורה אין כוונת המספר לגרום נזק. בין השאר הוא מדגיש שישנם דברים שעבור פלוני הם שבח ועבור אדם אחר הם גנאי, ולדוגמה - לספר על סכום מסויים שאדם נתן לצדקה, שאם הוא עני זה שבח עבורו, ואם הוא עשיר זו גנות עבורו.

בביאורים ומוספים מביאים שאלה מעניינת בנידון זה: אנשים ראו שפלוגי נתן סכום מסויים לצדקה, ואינם יודעים האם הוא דחוק בפרנסתו - וא"כ מה שנתן זה שבח עבורו, או שהוא עשיר מופלג, וא"כ מה שהוא נתן זה גנאי עבורו. האם מותר לספר להם אחר כך בסתמא שפלוגי עשיר, ומתוך כך תתפרש גנותו אצלם למפרע?

יש שכתבו (שיעורי עיון) להביא ראיה לאסור, ממעשה שהובא בירושלמי (פאה פ"א ה"א) והזכירו ה'חפץ חיים' לעיל (כלל ג' באר מים חיים סק"ג): בני חבורה אחת היה להם יום מסוים קבוע

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

מדוע התעכב הגאון ר' חיים עוזר מלקדש בשמחתו של הברון רוטשילד?

פסחים דף קא

אין קידוש אלא במקום סעודה

היין. הגאון רבי חיים עוזר מילא את הכוס, נטלה בידו והחל מתעמק במחשבותיו למשך זמן, עד שפתח וקידש עליה, ובירך בורא מיני מזונות על הכוס ואכלו. משיצא, שאלוהו מקורביו, ילמדנו רבינו, במה התעמק כשהחזיק את הגביע בידו ולא קידש מיד. ענה הגאון רבי חיים עוזר, נתעוררתי לחשוב כיצד אחזיק 'מזונות' בידי ואקדש על יין, והרי בפת יש דין שצריך לכסותה בעת הקידוש כדי 'שלא יראה הפת בושתי' (שו"ע או"ח סי' רעא ס"ט). ואף אם ב'מזונות' רבו המנהגים אם צריך לכסותם או לא, מכל מקום כשהנני אוחזם ממש בידי ודאי יש לחשוש שלא יראו בושתם. אך שוב חזרתי לחשוב הרי אם לא אקדש, יתבייש הברון רוטשילד, על כן אמרתי, מוטב שיראה המזונות בושתי, ולא רוטשילד.

(באר הפרשה דברים תשע"ח, מקובץ 'ישורון' שנת תרע"ב)

פעם ערך הברון רוטשילד קידוש לכבוד שמחה שהייתה במעונו, ואל הקידוש הוזמנו הרבה אנשים בראשות מאורי וגדולי הדור דאז. כשנכנסו קהל המוזמנים לאחר התפילה לאולם הגדול לא מצאו על השולחנות הערוכים אלא יין וגביעים לקדש בהם, ולא ידעו כיצד יקדשו, שהרי 'אין קידוש אלא במקום סעודה' (פסחים קא.), וכיצד יקדשו מבלי 'מזונות' על השולחן...

והנה הופיע הברון במלוא הודו ותפארתו, ניגש למקומו, כשעל ידו יושב הגאון הגדול רבי חיים עוזר זצוק"ל. נטל הברון את הגביע בידו, קידש על היין בברכת בורא פרי הגפן, ולאחר מכן בירך בורא מיני מזונות להפתעת הקהל על הגביע, ואכלו. ונתברר לכל כי הגביע הוא בעצמו בר אכילה, והוא המזונות כדי לצאת ידי קידוש במקום סעודה.

לאחר מכן כיבד הברון את הגאון רבי חיים עוזר שיקדש על

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

24
שעות

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **דוד בוק** שליט"א
שיעורים מבוארים בלימוד התוס' על
סדר הדף היומי

שלוחה 29

הרב **חיים שמרלר** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 25/26

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 21

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **מאיר שפרקר** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 22

הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 23/24

הר' **אברהם פוקס** הי"ו
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו
60 שניות מתוקות על סדר הדף היומי

שלוחה 3

הרב **מרדכי שלמה פריינד** שליט"א
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 131

הרב **יצחק לובינשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 28

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

האם השלטון בארץ ישראל בזמננו פוטר מ'קריעה' על ראיית ערי יהודה בחורבנו?

הפוסקים בנוגע לערים הנמצאות תחת שלטון ישראל בזמננו: יש אומרים שאין לקרוע בעת ראייתן.

ויש אומרים, שהשלטון הנוכחי בארץ ישראל אינו נחשב כשלטון ישראל לענין זה, מפני שראשיו אינם שומרי תורה ומצוות, או מפני שהם כפופים לדעת אומות העולם; ולכן, אף שיהודים דרים יהודים בערים אלה, הן נחשבות כחֲרֻבוֹת, מחמת שאינן תחת שלטון מוחלט של כְּשָׂרֵי יִשְׂרָאֵל, (וראה עוד במקורות).

[שו"ע תקסא, א, ומשנ"ב א-ב; ביאורים ומוספים דרשו, 1-2]

לפני שגלו בני ישראל מארצם, היו בארץ ישראל שתי מלכויות - מלכות יהודה ומלכות ישראל. ולאחר שגלו ונחרבו עריהם, תיקנו חכמינו ז"ל שהרואה את הערים שהיו תחת שלטון מלכות יהודה, יקרע את בגדיו. אבל הרואה את הערים שהיו תחת שלטון מלכות ישראל, אינו צריך לקרוע, כיון שאינן חשובות כערי יהודה. ויש שכתבו, כי בזמננו אין נוהגים לקרוע אף בעת ראיית ערי יהודה, כיון שמקומן אינו ידוע בוודאות; ויש חולקים. ונחלקו

כיצד יש לנהוג בנוגע לקריעה על ירושלים ומקום המקדש כשרואה אותם בזה אחר זה?

את ירושלים תחילה, וקרע, יקרע קרע נוסף בבגדיו בעת ראיית מקום המקדש; ואם ראה את מקום המקדש תחילה וקרע, יוסיף קרע כלשהו (ולא באורך 'טפח', ראה להלן) בבגדיו בעת ראיית ירושלים. ורשאי אדם לעצום את עיניו בטרם יגיע למקום שבו רואים את ירושלים העתיקה, ולפוקחן רק בהגיעו למקום המקדש; ויש מגדולי ישראל שהקפיד לעשות כך, מחמת שהיה ספק בידו מהיכן מתחילה העיר ירושלים המחייבת בקריעה.

[שו"ע תקסא, ב, ומשנ"ב ט-י; ביאורים ומוספים דרשו, 3, 4, 107]

לאחר חורבן ירושלים, תיקנו חכמינו ז"ל, שהרואה את ירושלים (העתיקה) בחורבנה, יקרע את בגדיו. וכן תיקנו שהרואה את מקום המקדש, יקרע את בגדיו.

ומהו נחשב ל'מקום המקדש' לענין זה? יש אומרים, ריצפת העזרה; ויש אומרים, שאף ראיית כיפת בית תְּפִלְתָּם של הגויים הנמצא במקום המקדש, מחייבת בקריעה; ויש שסברו, שאף ראיית הכותל המערבי בלבד מחייבת בקריעה.

וכשרואה את ירושלים ומקום המקדש בזה אחר זה - אם ראה

תושב ירושלים שהגיע לרחבת הכותל המערבי לאחר חצי שנה שלא היה בה - האם צריך לקרוע?

שכנגד הלב. ויש מהראשונים שסוברים, כי דַי בקריעת בגד אחד בלבד, ובעזרת כלי, כגון סכין ומספריים; וכך המנהג. ואורך הקרע - טפח (8-9.6 ס"מ, לשיטות השונות), ואסור לתופרו.

ויש שנהגו להקנות את בגדיהם לאחרים כדי להיפטר מחובת הקריעה, שכן אין אדם רשאי לקרוע את בגדי אחרים; אך רבים מהפוסקים ערערו ומחו על כך, ויש שאף סברו שהדבר אינו מועיל לפטור מחובת הקריעה.

[שו"ע תקסא, ד-ה, ומשנ"ב יב, יד ריז; ביאורים ומוספים דרשו, 4, 9, 117]

ה'קריעות' האמורות לעיל, בראיית ערי יהודה, ירושלים, ומקום המקדש, הן חובה רק למי שרואה אותם בפעם הראשונה, או שרואה אותם לאחר שלוש ימים שבהם לא ראה אותם אפילו מרחוק. ולענין תושבי ירושלים - יש שכתבו שהם פטורים מקריעה על ראיית מקום המקדש אף שלא ראוהו במשך שלוש ימים, ויש חולקים.

ואת כל הקרעים האמורים לעיל - יש לקרוע בעמידה; ביד, ולא בעזרת כלי; ובכל הבגדים, מול מקום הלב, עד לגילוי העור

* משחרב בית המקדש, אסור לשיר בפה, או לנגן בכלי נגינה, או לשמוע שירה ונגינה, בשעת משתה יין. ולדעת השולחן ערוך, הנגינה בכלי נגינה, או שמיעת הנגינה, אסורה תמיד; אך לדעת הרמ"א, שלא בשעת משתה יין, אין איסור אלא לנגן ולשמוע ניגונים באופן קבוע, אבל באקראי אין איסור. ושמיעת מוסיקה מוקלטת במכשירים שבזמננו, דינה כשמיעת כלי נגינה.
* אסור לשיר פסוקים לשם שמחה, ואף באופן שמשנים מעט ממילות הפסוקים. וכן אסור לשמוע שירת פסוקים. ושירה דרך שבח והודיה להשי"ת, או במטרה לעורר ליראת שמים - מותרת.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מוצר לעצב פאה נכרית בחול המועד?

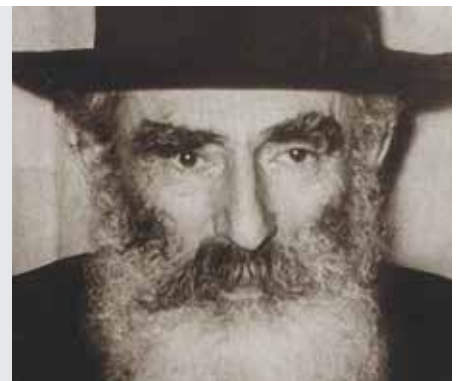

שהסתפר בערב החג, ויטעו לחשוב כי אף למי שלא הסתפר בערב החג מותר להסתפר בחול המועד. ועיצוב, או תיקון, של פאה נכרית, אסורים אף הם בחול המועד, אך לא משום איסור תספורת, אלא משום שיש במלאכה זו 'מעשה אומן', האסור בחול המועד; ויש שמתיר זאת. [שו"ע תקלא, ב, משנ"ב ג, וביה"ל ד"ה אין; ביאורים ומוספים דרשו, 4]

מותר לעשות מלאכה בחול המועד לצורכי הגוף, ואף על פי כן, אסרו חכמינו ז"ל להסתפר בחול המועד, ואף כשהתספורת נעשית בידי ספר גוי. וטעם האיסור, כדי לזרז את העם לקיים את מצות התספורת בערב החג לכבוד החג. ואף מי שקיים מצוה זו, דהיינו שהסתפר בערב החג כדין, אסור לו לשוב ולהסתפר בחול המועד, מפני הרואים, שאינם יודעים

הלוח היומי

י"ח באדר | הגה"צ רבי יחזקאל ב"ר יהודה הלוי לוינשטיין זצ"ל המשגיח דפוניבז'

יארצייט:

תקנ"ד: הגה"צ רבי אלכסנדר זיסקינד ב"ר משה זצ"ל בעל 'יסוד ושורש העבודה'
תר"ל: הרה"ק רבי חנוך העניך ב"ר פינחס הכהן מאלכסנדר זצ"ל בעל 'חשבה לטובה'
תרפ"ט: הרה"ק רבי מרדכי מנחם מנדל ב"ר שמעון מסקרנוביץ' זצ"ל
תש"ז: הרה"ק רבי נחום מרדכי ב"ר ישראל מטשורטקוב זצ"ל בעל 'דורש טוב'
תשל"ד: הגה"צ רבי יחזקאל ב"ר יהודה הלוי לוינשטיין זצ"ל המשגיח דפוניבז'

להרגיש תלויים רק בה'

הגה"צ רבי שמשון פינקוס אמר: "כשילד בן שש מבקש מאמו באמצע הלילה לשתות, היא אומרת לו: "אין לך מה לעשות באמצע הלילה? תסתדר לבד", אך כשהתינוק בן חודש מצייץ "ציוץ" קטן אמו מיד קופצת! מה ההבדל? תינוק בן חודש הוא חסר אונים והוא תלוי רק בה, לכן היא תעשה כל מאמץ למענו, אך ילד בן שש כבר ברשות עצמו. כך זה בתפילה - מי שמרגיש חסר אונים ותלוי רק ביד ה', הקב"ה ידאג לו!"

(תפארת שמשון - פסח עמ' שצ)

בעת התפילה נשתדל להרגיש שאין אף אחד שיכול להיטיב ולסייע לנו חוץ מהשי"ת, וכל צרכינו תלויים רק בחסדיו של הקב"ה.

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il